

19 apr 2022 -20:00

Thalassa-top: Slotverklaring

Op 19 april hielden de Belgische en Nederlandse regeringen een gezamenlijke 'Thalassa Top' in Gent. We maakten er de balans op van onze intense samenwerking en bespraken er hoe we onze bijzondere relatie de komende jaren verder gaan versterken.

Deze vierde Thalassa Top komt op een moment dat we in Europa op een keerpunt staan. Eens te meer moeten we ons maatschappijmodel met kracht verdedigen. Dit vereist een sterke samenwerking tussen onze landen, binnen Europa en daarbuiten.

België en Nederland koesteren dezelfde waarden en beginselen. We weten elkaar dan ook steeds opnieuw te vinden, in Benelux-verband, binnen de Europese Unie, de NAVO en de Verenigde Naties. Om onze vrijheid en democratie succesvol te verdedigen, mensenrechten en de rechtsstaat te bevorderen, en veiligheid en de internationale orde te waarborgen, moeten we internationaal en multilateraal samenwerken.

Nu deze waarden onder vuur liggen, zijn we meer dan ooit vastberaden om ze met kracht en overtuiging te verdedigen en uit te dragen. We steunen dan ook de Oekraïense bevolking en haar democratisch verkozen leiders in hun strijd om de vrije samenleving. België en Nederland willen een actieve rol spelen om deze ongeziene geopolitieke uitdaging het hoofd te bieden.

België en Nederland hebben beiden een open en veerkrachtige economie die gericht is op welvaart en welzijn voor iedereen. Als buurlanden met een gedeelde geschiedenis en gemeenschappelijke taal onderhouden België en Nederland intensieve betrekkingen. Onze nauwe historische, sociaaleconomische en culturele verbondenheid zijn sterke troeven. Onze burgers en bedrijven hebben gelijklopende belangen, zowel qua veiligheid als economische en sociale weerbaarheid. Als beste burens werken we over onze grenzen heen in vele domeinen samen. We zetten ons dan ook in om grensbelemmeringen weg te nemen of nieuwe te voorkomen.

We delen een nauw verweven en sterk uitgebouwde infrastructuur met belangrijke knooppunten voor energie, financiën, transport en digitale communicatie. We streven ernaar om, vanuit onze positie aan de Schelde-Maas-Rijn Delta, onze infrastructuur verder uit te bouwen en onze aanvoerlijnen veilig te stellen.

We genieten beiden van de voordelen van het Europese vrij verkeer van personen, goederen, kapitaal en diensten. We zijn belangrijke spelers op het vlak van internationale handel en investeringen. Innovatie en hooggekwalificeerde expertise zijn de motoren van onze vooruitgang. We behoren dankzij dit alles tot de wereldwijde top van exporterende landen.

Veiligheid en weerbaarheid

Na de brexit in 2016, de COVID-19 pandemie en de Russische invasie van Oekraïne is het duidelijk dat intenser internationaal samenwerken noodzakelijk is. Niet alleen uit economische overwegingen, maar ook om veiligheid en welvaart in Europa te garanderen. De volgende jaren zetten we samen in op het verhogen van onze economische weerbaarheid, het inzetten op een sterke NAVO en een slagkrachtige Europese Unie. Tegelijk nemen we actie om ons democratisch model te bevestigen en onze open handelspositie te handhaven.

We gaan daarom nog meer samenwerken voor onze interne en externe veiligheid. We doen dit zowel tussen onze landen, binnen Europa en met onze bondgenoten binnen de NAVO. We zoeken meer samenwerking op het gebied van economische en kennisveiligheid. We blijven ons inspannen om de fundamentele rechten en vrijheden te garanderen, sociale bescherming te garanderen, en ons leefmilieu en klimaat te vrijwaren. De EU blijft, naast andere internationale fora, daartoe het uitgelezen kader. Het is daarbij voor ons vanzelfsprekend dat de EU deze rol alleen met succes kan vervullen als alle lidstaten de grondbeginselen van onze Unie respecteren, waaronder respect voor de rechtsstaat en het functioneren van de interne markt.

Het is belangrijk dat de EU in internationale fora, en in het bijzonder in de VN, met een sterke stem spreekt. Belgisch-Nederlands overleg, bij voorkeur in Benelux verband, draagt bij aan een sterkere stempel in de EU-besluitvorming en geeft ons de kans om ons multilateraal engagement te blijven waarmaken.

Binnenlandse veiligheid

De strijd tegen georganiseerde criminaliteit is een absolute prioriteit, in het bijzonder de aanpak van de drugshandel. Om drugshandel en drugscriminaliteit tegen te gaan bouwen we onze politieke, strategische en operationele samenwerking verder uit. We maken daarbij werk van een multidisciplinaire aanpak met aandacht voor preventie, bestuurlijke handhaving, opsporing en veroordeling en het aanpakken van criminele vermogens. Deze zal zoveel als mogelijk binnen de bestaande samenwerkingsstructuren en -instrumenten plaatsvinden. We leren ook uit de bestrijding van georganiseerde criminaliteit elders in Europa en versterken de samenwerking met bron- en transitlanden van drugs en daaraan gerelateerde criminaliteit buiten Europa, zoals Latijns-Amerika. We streven er actief naar om onze logistieke knooppunten weerbaarder te maken tegen malafide praktijken.

Onze gerechtelijke en politionele samenwerking is intens. Het nieuwe Benelux-verdrag voor politiesamenwerking zal in 2022 van kracht worden. De verdere uitvoeringsakkoorden van het verdrag zullen een sterke impuls geven aan onze politionele informatie-uitwisseling.

In onze beide landen vormen terrorisme en gewelddadig radicalisme een bedreiging en een uitdaging. Er zijn in België en Nederland momenteel personen die radicaliseren of sterk geradicaliseerd zijn en een dreiging kunnen vormen voor de veiligheid en samenleving. Door ongewenste buitenlandse financiering kunnen antidemocratische ideeën voet aan de grond krijgen. Onze landen verbinden er zich toe om ongewenste financiering tegen te gaan en zullen hierin samenwerken. Daarnaast zullen we onderzoeken hoe we op het terrein van imamopleidingen in EU-verband kunnen samenwerken. Tenslotte voeren we nauw overleg over andere vormen van extremisme.

Een veelheid aan opvattingen en kritische debatten geeft zuurstof aan onze democratie. Een kleine radicale groep kan echter de democratie en samenleving ondermijnen door het verspreiden van desinformatie, complottheorieën, anti-overheids- of antidemocratische sentimenten. Op EU-niveau werken we samen om desinformatie aan te pakken en de Europese democratie weerbaarder te maken, onder andere door uitvoering van het Europees Democratie Actieplan.

Bescherming en externe veiligheid

We achten het van groot belang dat mensen die Oekraïne ontvluchten omwille van de Russische invasie, een veilige haven vinden. De EU en haar lidstaten moeten eendrachtig en solidair reageren op de

gevolgen van de Russische agressie en daarbij de aangrenzende landen te ondersteunen. België en Nederland achten het van wezenlijk belang dat Oekraïense vluchtelingen zo goed mogelijk worden opgevangen.

De huidige situatie maakt het belang van een effectief en humaan Europees asiel- en migratiebeleid eens te meer helder. We willen dan ook vaart maken met het Asiel- en Migratiepact om migratiestromen te controleren en lidstaten te kunnen ontlasten. Om dit te kunnen realiseren, moet solidariteit tussen de lidstaten bij de opvang van asielzoekers hand in hand gaan met het nemen van verantwoordelijkheid door elk van de lidstaten. Voor een juiste balans is, naast voortgang op screening en registratie, verbetering in het functioneren van de Dublinverordening essentieel.

Onze landen willen meer grip op migratie. We zetten in op enerzijds het versterken en verbeteren van legale migratie, anderzijds op het beperken van irreguliere migratie. Daarom willen we het Schengengebied beter beveiligen door het versterken van de buitengrenzen, een betere toepassing van de Europese regels en het voorkomen van secundaire migratiestromen. We slaan ook de handen ineen om de migratiesamenwerking met herkomst- en transitlanden te versterken en de grondoorzaken van irreguliere migratie aan te pakken. We zullen samen inspanningen blijven verrichten om COVID-beperkingen bij overnames en terugkeer naar andere EU-lidstaten en herkomstlanden te adresseren.

We ondersteunen het Benelux-initiatief 'Asile Migration Radicalism' (AMR) waarbij lidstaten informatie uitwisselen over vreemdelingen die een bedreiging kunnen vormen voor de nationale veiligheid.

Onze landen hebben besloten de samenwerking op het gebied van crisisbeheersing te versterken. De consulaire dienstverlening aan burgers – op normale momenten of in crisistijden – is een samenwerkingsterrein bij uitstek. We staan elkaar bij, in evacuaties of repatriëringen, met wederzijdse informatie én operationele ondersteuning, zoals dat het geval was tijdens de evacuatieoperaties uit Afghanistan of bij de Russische invasie tegen Oekraïne. Door lessen te trekken uit deze crises, willen we een betere Europese consulaire aanpak voor de veiligheid en het comfort van onze burgers. Daarom lanceerden we, na de operaties in Afghanistan samen met Luxemburg, Finland en Polen een initiatief tot betere Europese consulaire samenwerking in crisissituaties. Onze landen zullen hun samenwerking op het gebied van crisisbeheersing versterken en zullen weldra verschillende opties onderzoeken om de uitwisseling van expertise op een praktische en pragmatische manier voort te zetten, met name over de beveiliging van diplomatieke posten, de uitwisseling van consulaire teams en het uitwisselen van informatie en expertise met betrekking tot veiligheid.

Onze twee administraties van Buitenlandse Zaken hebben een succesvol programma ontwikkeld voor de uitwisseling van diplomatieke ambtenaren, wat we zullen voortzetten. Dit is telkens het geval wanneer één van onze landen in de Veiligheidsraad zetelt. In nabije toekomst zal Nederland een diplomaat detacheren bij de Belgische afdeling sanctiebeleid, met het oog op een versterking van het EU-beleid. Omgekeerd zal een Belgische diplomaat worden gedetacheerd bij de Nederlandse directie Europa.

De huidige geopolitieke spanningen en een oorlog op Europese bodem dwingen ons om sneller en krachtiger gezamenlijke dreigingen het hoofd te bieden. We diepen daarom onze defensiesamenwerking verder uit. Vandaag al hebben we nauwe militaire banden door onze geïntegreerde marines, de gezamenlijke bewaking van het Benelux-luchtruim en de samenwerking tussen onze *special forces*. Nieuwe fregatten en mijnenbestrijdingsvaartuigen worden samen ontwikkeld en aangekocht en verdiepen verder de bestaande samenwerking. Dat geldt ook voor de gezamenlijke aanschaf van nieuwe verkenningsdrones. In de toekomst gaan we nauw samenwerken bij het ontwikkelen en operationaliseren van nieuwe capaciteiten zoals de F-35 of onbemande systemen.

De duurzame defensiesamenwerking tussen onze landen is een opstap naar meer Europese defensiesamenwerking. Ook het nieuwe EU strategisch kompas geeft hieraan een belangrijke impuls om als Europese landen intenser militair te gaan samenwerken. Nu moet hier met urgentie uitvoering aan worden gegeven. Daarbij gaat het om versterking van militaire missies, meer gezamenlijke projecten om Europese capaciteiten te ontwikkelen en de weerbaarheid tegen cyber- en hybride dreigingen te versterken. Onze beide landen staan ook open om hun samenwerking rond mijnenbestrijding en fregatten uit te breiden naar andere Europese landen. De NAVO en de EU zijn niet aan elkaar tegengesteld, maar moeten mekaar optimaal versterken.

De toename en diversiteit van dreigingen en de groeiende instabiliteit in onze omgeving vereisen ook meer samenwerking bij buitenlandse operaties. België en Nederland werken reeds nauw operationeel samen, onder meer met gezamenlijke bijdragen met Duitsland en Noorwegen aan de *NATO Response Force* en de *Enhanced Forward Presence* in Litouwen, de Sahel, en maritieme NAVO-eskaders. Daarnaast hebben Nederland en België zeer intensief samengewerkt en elkaar ondersteund in Irak en Jordanië in de strijd tegen ISIS. België en Nederland kijken in een EU-, NAVO- of VN-kader of in bilateraal verband waar ze nog meer samen kunnen optreden.

We wisselen ook ervaringen en ideeën uit om onze strijdkrachten te wapenen tegen nieuwe uitdagingen, zoals een betere aanpak van behoud en werving van de juiste mensen. We gaan ook intenser informatie uitwisselen rond hybride dreigingen, cyber, militaire mobiliteit en *green defence*. In het geval van cyberdreigingen blijft het samenwerken in coalitieverband cruciaal bij het formuleren van diplomatieke respons, versterken van weerbaarheid en het afschrikken van cyberaanvallen. Die samenwerking vindt ook in diplomatiek verband plaats.

Tegelijk slaan we de handen in elkaar om cyber- en andere dreigingen tegen de vitale infrastructuur op de Noordzee en in onze havens en havenfaciliteiten te bestrijden. We werken ook samen om de veilige en beveiligde scheepvaart in de drukst bevaren scheepvaartzone ter wereld te blijven garanderen en respect voor het milieu in de bestaande offshore zones af te dwingen.

Versterkte weerbaarheid

Onze landen zijn absolute kampioenen in internationale handel. Dit maakt onze landen ook extra gevoelig voor verstoringen. Daarom zetten we samen in op het verhogen van onze economische en kennisweerbaarheid.

Dat begint met de basis voor onze economische groei, sociale cohesie en ons concurrentievermogen, en het versnellen van de groene en digitale transitie. Een sterke interne markt vereist robuuste Europese mededingings- en staatssteunregels die eerlijke concurrentie en een gelijk speelveld waarborgen. We moeten voorkomen dat lidstaten met elkaar gaan wedijveren met staatssteun waardoor een subsidierace ontstaat. Instrumenten zoals de *Important Projects of Common European Interest* (IPCEI) moeten focussen op hoog innovatieve technologieën en het verhelpen van marktfalen.

Een weerbare economie vereist ook dat we als Europa onze geo-economische positie versterken en de risico's van ongewenste strategische afhankelijkheden verminderen, maar tegelijkertijd de openheid van onze economieën waarborgen. Om een systeem van open strategische autonomie te bewerkstelligen en technologisch koploper te blijven, moeten we blijven investeren in hoog innovatieve en duurzame technologieën en internationaal blijven samenwerken.

Onze landen zullen actief samenwerken om op basis van onze gezamenlijke *knowhow* en reputatie het Europese leiderschap in geavanceerde halfgeleiders te versterken binnen de mondiale waardenketens. We werken samen om onze ondernemingen en onderzoekinstellingen een leidende rol te laten opnemen in de uitvoering van de EU Chips Act en in de IPCEI voor micro-elektronica. Onze landen zijn ook actief betrokken in andere IPCEIs rond waterstof, cloudinfrastructuur en -diensten, en gezondheid.

Ons leiderschap willen we ook versterken met de bouw van de Einstein Telescoop, een geavanceerd observatorium voor zwaartekrachtsgolven. Onze grensregio met Duitsland biedt hiertoe de juiste geologische omgeving en ecosysteem met onze kennisinstellingen en hightechbedrijven. Hierbij zullen we nauw samenwerken, en, wanneer besluitvorming over deelname en financiering positief uitvalt, zullen we op nationaal, regionaal en alle relevante niveaus de noodzakelijke stappen zetten, om gezamenlijk een sterke en aantrekkelijke kandidatuur voor te bereiden in de loop van 2023-2024.

Ons wereldleiderschap op vlak van de productie van medische radio-isotopen willen we bestendigen door de problematiek op Europees niveau aan te pakken. We willen inzetten op voldoende productiecapaciteit en beschikbaarheid van behandelingen met medische radio-isotopen in de EU. We willen ook samenwerken om een oplossing te vinden voor hoogradioactief afval op Europees niveau en zo bij te dragen aan het Europees draagvlak voor nucleaire toepassingen, waaronder het MYRRHA-project. We voorzien een uitwisseling van praktijktoepassingen rond de nieuwste radiotechnologie 5G opdat innovatieve oplossingen de economie van onze landen kan ondersteunen.

België en Nederland zijn zeer open economieën waardoor een goed gereguleerd internationaal handelssysteem met gelijk speelveld van kritiek belang is. Dit is essentieel om onze bedrijven mondiale markttoegang te blijven garanderen, ook in een tijdperk waarin derde landen hun markten opnieuw meer afschermen. Een gelijk speelveld vraagt ook dat we de steeds hardere en vaak oneerlijke concurrentie aanpakken. Ook de nieuwe verordening over het internationaal aanbestedingsinstrument is een belangrijke stap voor onze landen. Voorts voeren we een sterkere screening van buitenlandse investeringen door, die onze afhankelijkheid van en beïnvloeding door autoritaire landen potentieel te groot zouden maken. Daarvoor hebben we gelijkaardige criteria afgesproken.

Territoriale leveringsbeperkingen maken deel uit van oneerlijke handelspraktijken met concurrentienadelen en negatieve gevolgen voor prijzen en het aanbod voor de consumenten. Wij vragen de Europese Commissie om hier de nodige maatregelen te treffen.

EU-handelsakkoorden dragen bij aan een gelijk speelveld en diversificatie van waardeketens. Zij moeten onze sociale, duurzame en maatschappelijke normen respecteren. We werken daarom nauw samen om bij het afsluiten van Europese handels- en investeringsverdragen de juiste aandacht te geven aan deze essentiële voorwaarden. We bepleiten samen een ambitieuze EU-wetgeving op het gebied van zorgplicht. Dit is van belang om de doelstellingen van de Europese *Green Deal* ten volle te kunnen realiseren. Deze wetgeving moet mensonterende arbeidsomstandigheden voorgoed uitsluiten, en schendingen van arbeids- en mensenrechten evenals milieu- en klimaatschade tegengaan in internationale waardeketens. Een coherente Europese aanpak, waar EU-wetgeving en flankerende maatregelen onderdeel van zijn, bevordert een gelijk speelveld en leidt tot meer impact in productielanden.

De oploeiende inflatie bedreigt onze welvaart en moet beteugeld worden. Onze staatsfinanciën moeten weerbaarder gemaakt worden tegen externe schokken, zoals corona en de Rusland-crisis nog maar eens aantonen. Binnen de EU pleiten we dan ook voor effectieve criteria om tot structureel gezonde en structureel weerbare overheidsfinanciën te komen en om de nodige publieke investeringen te garanderen. Een verdere voltooiing van de Bankenunie en de kapitaalmarktunie moet onze burgers en bedrijven

toestaan optimaal gebruik te maken van de brede en diepe Europese financierings-mogelijkheden en tegelijkertijd onze financiële stabiliteit waarborgen.

In de digitale transitie is onze samenwerking in internationaal, EU-breed maar ook bilateraal verband van essentieel belang. Digitalisering leidt tot mooie kansen voor onze samenleving en economie, bijvoorbeeld door een sterke Europese digitale markt, hoogstaande digitale infrastructuur en ambitieuze samenwerking in technologische innovatie. Maar het brengt ook uitdagingen met zich mee en kan leiden tot een digitale kloof, machtsonevenwichten, buitensporige ecologische voetafdruk en groeiende ongelijkheid in onze samenleving. Wij moeten als overheden zorgen dat we de kansen van de digitale transitie stimuleren en omarmen, op een manier die aansluit bij onze waarden als veiligheid, democratie, rechtsstatelijke principes en zelfbeschikking. Zo stimuleren we een digitale economie die open, eerlijk en veilig is, waarin bedrijven goed kunnen innoveren, consumenten goed beschermd zijn en die bijdraagt aan duurzame economische groei. Een stevige, gezamenlijke aanpak van desinformatie is van groot belang, in het bijzonder in het licht van actuele ontwikkelingen zoals de Oekraïne crisis en de coronapandemie.

Nederland en België slaan de handen in elkaar met andere Europese koplopers op het gebied van de digitalisering in de *Coalition of the Willing*. Wij werken samen aan een digitale kopgroep om de Europese digitale ambitie te verwezenlijken. Een van de huidige voorstellen betreft de nieuwe eIDAS-verordening. Nederland en België steunen dit belangrijke voorstel waarmee we een goede stap zetten in de richting van een Europese digitale samenwerking. Hierbij willen we dat het vertrouwen van de burger bij een digitale identiteit voorop staat. Transparantie, regie op eigen data en voorspelbaarheid van de uitvoering van de digitale identiteit zijn voor ons cruciaal.

Duurzaamheid

De recente rapporten van het IPCC en IPBES herinneren ons aan de urgentie van de klimaat- en biodiversiteitscrisis. We moeten de opwarming van de aarde beperken in lijn met het Akkoord van Parijs om te streven naar maximaal 1,5°C opwarming. Het doel moet zijn om op het niveau van de Europese Unie de uitstoot van broeikasgassen met ten minste 55% te hebben gereduceerd in 2030 (t.o.v. 1990) en tegen 2050 klimaatneutraal te zijn. De geopolitieke context versterkt het belang om onze afhankelijkheid aan fossiele brandstoffen drastisch te reduceren, terwijl we goed voor ogen houden welke andere afhankelijkheden hierdoor kunnen ontstaan.

We nemen dan ook onze verantwoordelijkheid en zullen tot snelle, doeltreffende en verantwoorde oplossingen komen. Als kennisintensieve en hightechregio's nemen onze landen een sterke positie in op het vlak van energietransitie en liggen er kansen om koploper te zijn in Europa. Als industriële en logistieke toegangspoort van Europa, vormen de havens van de Schelde-Maas delta een krachtige hefboom om de duurzaamheidsomslag te realiseren. Samen willen we voortrekkers zijn op weg naar duurzame en rechtvaardige transitie, waarbij niemand wordt achtergelaten en de betaalbaarheid van energie voor onze gezinnen en bedrijven centraal staat.

Daarnaast zetten we ons in voor een meer duurzame toekomst voor welvaart en welzijn, zowel in onze eigen land als elders in de wereld. Het organiseren van handelsmissies, zoals de geplande Nederlandse missie over circulariteit in mei 2022 kunnen hier een belangrijke bijdrage aan leveren.

Betere en duurzame mobiliteit

Binnen de EU trekken Nederland en België vaak samen op in het streven naar ambitieuze wetgeving op

gebied van duurzame mobiliteit, zoals de CO2 normen voor auto's en bestelbussen, en het realiseren van alternatieve tank- en laadinfrastructuur in de EU. In de Benelux en bilateraal wordt gewerkt aan kennisuitwisseling op het gebied van beleid voor zero emissie voertuigen en infrastructuur voor alternatieve brandstoffen. Ook op gebied van fietsbeleid is er een goede Benelux- en bilaterale samenwerking. Zo ontwikkelen de Benelux-landen en Noordrijn-Westfalen gezamenlijk een grensoverschrijdende roadmap voor fietsstimulering.

De havens van de Schelde-Maas delta zijn de belangrijkste toegangspoort voor ons industrieel en logistiek hinterland. Dat moeten zij in de toekomst blijven. Daarom intensifiëren onze landen het overleg, samen met Noordrijn-Westfalen en de Duitse Bondsregering, over toekomstige grensoverschrijdende infrastructuur, waaronder het 3RX project. We ronden de werkzaamheden van de twee betrokken werkgroepen, één specifiek over de kosten-batenanalyse van het 3RX project en één in het kader van een bredere mobiliteitsbenadering, begin 2023 af, zodat de basis gelegd kan worden voor een politieke beslissing. Zo zullen we proberen de verbindingen van onze deltahavens te diversifiëren en de ontbrekende schakels met de rest van Europa te realiseren.

Op weg naar energie-onafhankelijkheid

De invasie van Rusland in Oekraïne maakt glashelder hoe belangrijk het is dat we onze energie-onafhankelijkheid van Rusland zo snel mogelijk en onomkeerbaar afbouwen. We moeten inzetten op de versnelde diversificatie van olie- en gasleveranciers, de versnelling van de energietransitie door onder meer onze ambities in de ontwikkeling van offshore windparken en groene waterstof te verhogen. Hierop zullen we samen nadrukkelijk ook in EU-verband inzetten.

Het zekerstellen van de gasbevoorrading voor het volgende winterseizoen en de hoge energieprijzen zetten niet alleen aan tot het zoeken van nieuwe leveranciers maar maken duidelijk dat hernieuwbare energie sneller moet uitgerold worden. De integratie van meer hernieuwbare energie in de energiemix is noodzakelijk om het gebruik van fossiele brandstoffen te reduceren. Energie-efficiënte van gebouwen en het elektrificeren van de energievraag in gebouwen en transport zijn belangrijke hefboomen in dit verband.

Een belangrijk aandachtspunt voor de voortgang van de energietransitie is de beschikbaarheid van kritieke grondstoffen. In dat licht zullen we samenwerken om de grondstoffenstromen vanuit beide landen naar de Unie in kaart te brengen. Processen van de circulaire economie, ook ten behoeve van grondstoffen voor hernieuwbare energietechnologieën, moeten dit ondersteunen.

Milieu en Klimaat

Om de klimaatdoelen te behalen zullen we de transitie van onze economieën versnellen. De recente verwoestende overstromingen in onze landen in de zomer van 2021 hebben de noodzaak hiervan nogmaals aangetoond. We zullen onze onderlinge samenwerking op het gebied van klimaatadaptatie versterken, in het bijzonder met betrekking tot de verzekeringskloof, en de impact van klimaatverandering integreren in ons macro-fiscaal beleid. We zijn ook vastbesloten om de EU-strategie voor klimaatadaptatie en -mitigatie volledig uit te voeren om ten laatste tegen 2050 klimaatbestendig te zijn.

Om onze bedrijven, investeerders, burgers en beleidsmakers op alle niveaus zo snel mogelijk beleidszekerheid te bieden en de 1,5°C binnen bereik te houden, streven we naar de spoedige goedkeuring van een ambitieus en evenwichtig "Fit for 55"-pakket dat ten volle uitvoering geeft aan de Europese Klimaatwet.

De milieucriminaliteit bedreigt op verschillende manieren de leefbaarheid in onze beide landen en heeft vaak grensoverschrijdende gevolgen. Met de uitwerking van de Europese Green Deal zullen nieuwe criminele gelegenheden ontstaan. Het is daarom van groot belang dat zowel onze nationale opsporingsdiensten als de toezichthouders in onze havens deze criminaliteit in nauwe samenhang opsporen en bestrijden, om te voorkomen dat een waterbed effect ontstaat in bijvoorbeeld illegale handel en transport van afval, oliestromen en beschermde houtsoorten.

België en Nederland reserveren middelen voor financiering van de transitie en om te werken aan de verduurzaming van overheids- én privé-investeringen en aan internationale klimaatfinanciering op lange termijn na 2025. Bovendien zal de transformatie van onze economie van een lineair naar een circulair, klimaatneutraal model ons in staat stellen om financiële middelen te besparen, een efficiënter gebruik van energie -en andere hulpbronnen te bereiken, banen te creëren en de impact van productie en consumptie op het milieu te verminderen. We zullen duurzame e-commerce bevorderen, ook op ecologisch en sociaal vlak.

We zullen manieren onderzoeken om samen te werken op het gebied van koolstofopvang en -opslag (CCS) en zullen met onze bevoegde overheden de modaliteiten verder uitwerken.

Daarnaast spreken we af om nauw contact te houden over onze nationale plannen voor de uitrol van waterstofinfrastructuur. Daarbij zullen we ook de mogelijkheid voor grensoverschrijdende infrastructuur verkennen.

We zullen kennis en ervaring uitwisselen rond de energietransitie in en de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Onze landen hebben een vergelijkbare uitgangssituatie en kunnen veel van elkaar leren.

We zullen ambitieuze maatregelen ondersteunen tegen ingevoerde ontbossing. Onze landen hebben de 'Amsterdam Verklaringen Partnerschap' getekend. We zullen pleiten voor een ban van export van de meeste gevaarlijke chemische producten die binnen de EU verboden zijn.

Het principe 'One World, One Health' staat centraal binnen onze maatregelen, waarbij we de cruciale link tussen de gezondheid van mens, dier en leefmilieu erkennen en in de verschillende beleidsterreinen integreren. Meerdere sectoren, disciplines en gemeenschappen moeten samenwerken op verschillende niveaus van de samenleving om het welzijn te bevorderen en bedreigingen voor de gezondheid en ecosystemen aan te pakken, terwijl de collectieve behoefte aan schoon water, energie en lucht, veilig en voedszaam voedsel, klimaatverandering ook zal worden beantwoord. Ons beleid moet erop gericht zijn de grenzen van de planeet te beschermen en te herstellen, om een gezonde en leefbare planeet te garanderen voor nu en de volgende generaties.

We zetten ons in om schadelijke stoffen, zoals PFAS, terug te dringen in onze rivieren tot een niveau waarbij er geen schadelijke effecten voor gezondheid en ecosystemen zijn. Dit sluit aan bij de Europese *Zero Pollution Ambition*, in het bijzonder de *Chemical Strategy for Sustainability* en het daarbij horende actieplan.

Naar meer duurzame mondiale waardeketens

Als gelijkgezinde landen kunnen België en Nederland de samenwerking op gemeenschappelijke speerpunten als gendergelijkheid, mensenrechten, sociale bescherming, strijd tegen sociale fraude,

klimaat, wetenschap, veiligheid en mondiale gezondheidsvraagstukken verder versterken. We doen dat onder meer op het gebied van pandemische paraatheid en voor de lokale productie van vaccins in Afrika. Ook binnen internationale fora en multilaterale instellingen zetten we in op een zo sterk mogelijke coördinatie van onze standpunten.

Daarnaast zetten we onverminderd in op de duurzame handels- en waardeketen, met respect voor arbeids- en mensenrechten, klimaat en milieu, vrij van ontbossing, gedwongen en/of kinderarbeid, en met leefbare lonen en inkomens. Het is van mondiaal belang om duurzame internationale samenwerking te bevorderen in onze partnerlanden. Ontwikkelingslanden moeten gesteund worden in hun vraag om niet langer het voorwerp van grondstoffen-roofbouw te zijn zodat ze hun volle ontwikkelingspotentieel in het voordeel van hun burgers.

Ongelijkheid in wereldwijde handelsketens en de weerbaarheid van wereldwijde voedselsystemen is een prangend vraagstuk. Zo liggen de lonen van arbeiders en de inkomens van kleine boeren die onze dagelijkse consumptie van bijvoorbeeld chocolade, kleding, koffie, tropisch fruit en bloemen mogelijk maken geregeld ver onder het leefbaar loon of inkomen. Meer en meer overheden, bedrijven, investeerders en ngo's omarmen leefbaar loon en inkomen als het referentiepunt waar naartoe gewerkt moet worden. Als overheden van consumerende landen delen onze landen deze ambitie, en zullen we ook via ons diplomatiek engagement met producerende landen samenwerken en tot gezamenlijk afspraken.

Onze landen zullen samen optrekken in aanloop naar de Living Wage Summit in Brussel in oktober 2022. In aanloop naar de COP27 in november 2022 intensiveren we ons overleg over de duurzame en grondige transformatie van wereldwijde voedselsystemen. Ook zullen wij de samenwerking tussen de verschillende nationale platforms voor duurzame cacao en kleine producenten ondersteunen in het kader van Europese initiatieven. De organisatie van de Wereld Cocoa Conferentie in België in 2024, zal een bijzondere kans bieden om onze samenwerking inzake duurzame cacao te promoten, ook hier met bijzondere aandacht voor leefbare inkomens.

Grensoverschrijdende samenwerking

De polsslag van onze samenwerking ligt in onze grensregio waar er nabijheid is tussen burens, collega's, zakenpartners, vrienden en familie aan weerszijden van de grens. Vastbesloten om deze nauwe relaties te bevorderen, zullen we verdere stappen nemen voor het vermijden en wegnemen van grensbelemmeringen, op basis van feiten en behoeften uit de praktijk. De impact op de grensregio's blijven we samen op de Europese agenda zetten. We verdedigen hun bijzondere positie in het Europese vrij verkeer, ook in tijden van crisis en pandemie. De follow-up van onze Benelux-Baltics-paper over de introductie van een "grens-toets" in de Europese besluitvorming is het instrument bij uitstek.

Fiscaliteit

Een nieuw dubbelbelastingverdrag zal de grensarbeid extra impulsen geven en meer zekerheid bieden voor de werkgevers en werknemers. Beide regeringen constateren met genoegen dat de onderhandelingen over de aanpassing van het bilaterale belastingverdrag goed vorderen en spreken de verwachting uit dat daarover dit jaar politieke overeenstemming wordt bereikt.

Rampenbestrijding

Wij zullen nagaan op welke wijze we het verdrag van 14 november 1984 over wederzijdse

bijstandsverlening bij het bestrijden van rampen en ongevallen kunnen actualiseren. Operationeel zullen wij onze crisissamenwerking, die o.a. vruchten afwierp tijdens de overstromingen in de zomer van 2021, voorzetten en versterken.

Gelijke kansen

Naast de strijd tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag, zijn onze beide landen voortrekkers in de bescherming en de bevordering van gelijke kansen voor de LHBTI+ gemeenschap. We blijven onze voorbeeldfunctie uitdragen en zetten ons in voor gelijke kansen in de samenleving voor iedereen. Gelet op onze gedeelde waarden maar ook gelijkaardige problemen, zullen beide landen hun samenwerking in de strijd tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag versterken, een Europees beleid tegen seksueel geweld ondersteunen, goede praktijken uitwisselen en zich inzetten voor alle leden van de LHBTI+ gemeenschap. We willen de emancipatie van vrouwen en de LHBTI+ gemeenschap versterken, onder meer door ongelijke genderverhoudingen en stereotye genderopvattingen aan te pakken.

Duurzaam passagiersverkeer

We zetten sterker in op een meer grensoverschrijdende bereikbaarheid en duurzame mobiliteit. We zullen doorgaan met het verbeteren van het (korte) grensoverschrijdende goederenvervoer tussen onze twee landen. Ook in het grensoverschrijdende passagiersverkeer zoals de verbindingen Antwerpen-Rosendaal, Antwerpen-Breda, Antwerpen-Hamont-Weert en de verbinding Luik-Maastricht Aken wordt naar verbeteringen gezocht. Ter bevestiging van deze wil om samen hieraan te werken, hebben België en Nederland vandaag de wederzijdse afspraken over korte, grensoverschrijdende spoorverbindingen uit 2016 herzien.

Alexander De Croo, eerste minister

Wetstraat 16

1000 Brussel

België

+32 2 501 02 11

<https://premier.be>

contact@premier.be